Appendix

- A. English Questionnaire
- B. Gujarati Questionnaire
- C. Research paper publication

A. English Questionnaire

Department of Psychology Faculty of Education and Psychology The Maharaja Sayajirao University of Baroda Vadodara I am pursuing my Ph.D from Department of Psychology, The Maharaja Sayajirao University of Baroda, Vadodara, Gujarat. The topic of my research is, " Green Human Resource Management Practices and Perceived Corporate Social Responsibility as Predictors of Workplace Behaviour". I seek your cooperate in filling in the questionnaire with genuine responses. Your responses will be analysed collectively and will be kept strictly confidential. Please, read each and every statement carefully and select the most suitable option for you from among the given options.

Thank you for your kind cooperation.

Researcher: Mr. Kiransinh Rajput (09979398595)

SECTION I – DEMOGRAPHIC INFORMATION

tick mark ($\sqrt{\ }$) in the box.

1	Age	18 to 30 Years	31 to 40 Years	41 and Above		
2	Gender	Male	Female	Other		
3	Education	Diploma	Graduate	Post-graduand Abov		
4	Name of the Organization:		 	 		
5	Department:					
6	Type of Sector	Chemical	Travelling & Tourism	Hotel	Tyre & Textile	
		Banking	Pharmacy	Hospital	Other	
7	Designation	Executive	Supervisor	Manager	Other (	
8	Work Experience in Current Organization		2 to 5 Years	6 Years and above		
9	Total Work Experience		2 to 5 Years	6 Years and above		
10	Marital Status	Single	Married	Divorced / Widow		
11	Daily Working Hours	1 to 6 Hours	7 to 8Hours	More than 9 Hours		

SECTION II - GREEN HRM PRACTICES (GHRM)

Defining Green HRM: The term 'Green HR' is often used to refer to the contribution of organization's HR policies and practices towards the broader corporate environmental

agenda of protection and preservation of natural resources like environment friendly HR practices.

Sustainability can be defined "as the development that meets the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs". It involves undertaking environment-friendly HR initiatives resulting in greater efficiencies, lower costs and better employee engagement and retention which helps organizations to reduce employee carbon footprints by the likes of electronic filing, car-sharing, job-sharing, teleconferencing and virtual interviews, recycling, telecommuting, online training, energy- efficient office spaces etc.

Instruction: Given below are the statements referring to Green HRM (GHRM) practices. A scale of response options attached to each statement. Select the appropriate option which suits/describes your organization and put a tick mark ($\sqrt{}$) in the appropria box.

Never	Rarely	Sometime	Often	Always
-------	--------	----------	-------	--------

	STATEMENTS	Never	Rarely	Sometime	Often	Always
1	My organization offers special green					
1	orientation programs to all new recruits.					
	My organization encourages					
2	conferences, workshops and seminars					
	on different aspects of environmental					
3	sustainability.					
	Green HR initiatives are effectively	organization offers special green ntation programs to all new recruits. organization encourages ferences, workshops and seminars ifferent aspects of environmental anability. en HR initiatives are effectively municated to the employees agh training and organizational munications. personnel take the responsibility to re that employees are following n practices in organizational ing and organizational munication. ruitment policy of my organization dicated to the new recruits clearly acts the sustainability agenda of the nization and different green				
2	communicated to the employees					
3	through training and organizational					
	communications.					
	HR personnel take the responsibility to					
	assure that employees are following					
4	green practices in organizational					
	training and organizational					
	communication.					
	Recruitment policy of my organization					
	as indicated to the new recruits clearly					
5	reflects the sustainability agenda of the					
	organization and different green					
	practices followed by the organization.					
		Never	Rarely	Sometim	Often	Always
	STATEMENTS	- 10 102		e	310011	-

	1		T	 1
	The recruitment team effectively			
6	recruits those candidates who are			
0	compatible with the organization's			
	sustainability agenda.			
	My oranization has a dedicated team			
	which monitors the implementation of			
7	various green HR practices and			
	environmetal sustainability.			
	Ÿ			
0	The HR managers motivate and			
8	encourage the employees to pursue			
	green practices.			
	Management celebrates the success of			
9	green practices regularly and			
	recognises valuable contributions from			
	different employees.			
	Proper training is provided to			
10	employees prior to the implementation			
	of any green initiative.			
	Employees actively participate in the			
11	green training and implementation			
11	programs.			
	1 0			
	The organization reduces wastage of			
12	conservative resources by making			
	effective use of e- HRM like E-			
	recruitments, tele-conferencing etc.			
	Employees are given autonomy to			
13	modify/create new processes which			
13	are eco-friendly within the			
	organization's framework and policy.			
	Regular training sessions are			
1.4	conducted to generate an awareness of			
14	current environmental issues and ways			
	to protect the environment.			
	Management encourages car-pooling			
15	among employees			
	My organization has punishment			
	system and penalties for			
16	1 *			
	noncompliance with Green HRM			
	practices.			
	My organization's vision/mission			
17	statements include Green HRM			
	practices.			
	All training materials are available			
18	online for employees to reduce paper			
	cost in my organization.			<u> </u>
	My Organization offers workshops or			
	forums for staff to improve			
19	environmental behavior and exchange			
	their tacit Knowledge of Green			
	practices.			
	practices.		I	I .

	STATEMENTS	N	eve r	Rarely	Sometim e	Often	Always
20	My organization have pollution prevention programs		•				
21	My organization has wastage recycling programs.						
22	My organization encourage and motivate employees for paper recycling, two sides printing						
23	My organization encourage and motivate employees to save electricity.	e					
24	My organization use eco-friendly equipment / machineries.						
25	My organization encourage and motivate employees to save Water.	e					

Instructions – Following are some statements to describe barriers to Green HRM practices. Please indicate your degree of agreement to these items as barriers to green HRM practices in your organization and put a tick mark $(\sqrt{})$ in the appropriate box.

Stror	ngly Disagree (SD)	Disagree (D)	Neutral (N)	A	Agree (A)				ee
	Barriers of Green HRM Practices						N	A	SA
1	Resistance to								
2		Lack of support by management like proper training and communication etc.							
3		Complexity and difficulty of adoption of green technology /practices in Indian context							
4	Cost of Implementation of Green HRM Practices/policies								
5	Lack of understanding of green Practices/policies								

Instructions – Following are some statements to describe positive outcomes of Green HRM practices. Please indicate your degree of agreement to these items as positive outcomes of Green HRM practices in your organization and put a tick mark ($\sqrt{\ }$) in the appropriate box.

	Positive Outcomes of Green HRM Practices	SD	D	N	A	SA
1	Competitive advantage of organization like marketing, company image and attract investor					
2	Attract and retain existing and potential talent for organization					
3	Increase organizational effectiveness and efficiency					
4	Promote social responsibility toward					

	environment and community as responsible			
	organization			
5	Sustainable development and growth in competitive market			
6	Reduce cost or expenditure and minimize wastage			

SECTION III - CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY (CSR)

Instruction: Given below are the statements referring to Corporate Social Responsibility (CSR). A scale of response options attached to each statement. Select the appropriate option which suits/describes your organization and put a tick mark ($\sqrt{}$) in the box.

Strongly Disagree	Disagree	Neutral	Agree	Strongly Agree
(SD)	(D)	(N)	(A)	(SA)

	STATEMENTS	SD	D	N	A	SA
1	Our organizational policies encourage the employees to develop their skills and careers.					
2	The management of our organization is primarily concerned with employees' needs and wants.					
3	Our organization implements flexible policies to provide a good work - life balance of its employees.					
4	Our organization supports employees who want to acquire additional education.					
5	Our organization supports nongovernmental organizations working in problematic areas.					
6	Our organization contributes to campaigns and projects that promote the well-being of the society.					
7	Our organization emphasizes the importance of its social responsibilities to the society.					
8	Our organization respects consumer/client rights beyond the legal requirements.					
9	Our organization provides full and accurate information about its products/services to its customers/clients.					
10	Customer/client satisfaction is highly important for our organization.					

SECTION IV - EMPLOYEE RETENTION

Instructions: The following statements talk about the behaviour of the employee in the organization. Options are given beside each statement. Select the appropriate option which suits/describes your behaviour at the work place and put a tick mark ($\sqrt{\ }$) in the box.

Strongly Disagree	Disagree	Neutral	Agree	Strongly Agree
(SD)	(D)	(N)	(A)	(SA)

	STATEMENTS	SD	D	N	A	SA
1	I'm planning on working for another company within a period of three years.					
2	I see a future for myself within this company.					
3	It doesn't matter if I'm working for this company or another, as long as I have work.					
4	If it were up to me, I will definitely be working for this company for the next five years.					
5	If I could start over again, I would choose to work for another company.					
6	If I received an attractive job offer from another company, I would take the job.					
7	The work I'm doing is very important to me.					
8	I love working for this company.					
9	I have checked out a job in another company previously					

SECTION V – ORGANIZATION CITITZENSHIP BEHAVIOR (OCB)

Instruction: The following statements talk about the behaviour of the employee at the workplace. Select the appropriate option which suits/describes your behavior at the work place and put a tick mark $(\sqrt{})$ in the box.

Strongly Disagree	Disagree	Neutral	Agree	Strongly Agree
(SD)	(D)	(N)	(A)	(SA)

Sr. No.	Statements	SD	D	N	A	SA
1	Attendance at work is above the norm.					
2	Give advance notice when unable to come at work.					
3	Take undeserved work breaks.					
		SD	D	N	A	SA
4	Great deal of time spent with personal phone conversations.					
5	Complain about insignificant things at work.					
6	Conserve and protect organizational property.					
7	Adhere to informal rules devised to maintain order.					
8	Help others who have been absent.					
9	Help others who have heavy work load.					
10	Assist supervisor with his or her work when not asked.					
11	Take time to listen to coworker's problem and worries.					
12	Go out of my way to help new employees.					
13	Take personal interest in other employees.					
14	Pass along information to coworkers.					

SECTION VI – WORK ENGAGEMENT

Instruction: - The following statements talk about the behaviour of the employeeat the workplace. Select the appropriate option which suits/describes your behavior at the work place and put a tick mark $(\sqrt{})$ in the box.

Str	Strongly Disagree Disagree Neutral (SD) (D) (N)		Agree (A)		Strongly Agree (SA)		gree	
	STATEMENTS			SD	D	N	A	SA
1	At my work, I feel I am bursting with energy.							
2	I find the work that I do full of meaning and purpose.							
3	Time flies when I'm working.							

4	At my job, I feel s	and vigo	Tous.					
5	I am enthusiastic	about my job.						
6	When I am working around me.	ng, I forgot eve	erything else					
Str	ongly Disagree	Disagree	Neutral		gree	S	trongly	_
	(SD)	(D)	(N)	SD	$\frac{(A)}{\mathbf{D}}$	N	$\frac{\text{(SA)}}{\mathbf{A}}$	) SA
	1			S D			11	571
7	My job inspires m	ie.						
8	When I get up in the morning, I feel like going to work.							
9	I feel happy when I am working intensely.							
10	I am proud of the work that I do.							
11	I am usually immersed in my work.							
12	I can continue working for very long periods at a time.							
13	To me, my job is challenging.							
14	I get carried away	when I' m wo	rking.					
15	At my job, I am v	ery resilient, m	entally					
16	It is difficult to de	tach myself fro	om my job.					
17	At my work I alw things do not go v	• •	even when					
	ne Green Human F ization.	Resource Mana	agement (GF	IRM) l	Practice	es going	on in y	our
17 1 e = 4	are the advantage	g of Croon Hu	D	as Man		-4 (CIII	NA\9	

B.Gujarati Questionnaire

ડીપાર્ટમેન્ટ ઓફ સાઇકોલોજી ફેકલ્ટી ઓફ એજ્યુકેશન એન્ડ સાઇકોલોજી મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સીટી ઓફ બરોડા વડોદરા

માનનિય મહોદય ,મહોદયા શ્રી/

હું ગુજરાત રાજ્યના વડોદરા શહેરની ધ મહારાજા સયાજીરાવ યુનિવર્સીટી ઓફ બરોડાના સાઇકોલોજી ડીપાર્ટમેન્ટમાં સંશોધનાત્મક અભ્યાસ કરી રહ્યો છું મારા સંશોધનનો વિષય છે . " Green Human Resource Management Practices and Perceived Corporate Social Responsibility as Predictors of Workplace Behaviour". તેના અનુસંધાને અહીં આપવામાં આવેલી પ્રશ્નોત્તરીમાં તમે તમારા યોગ્ય ઉત્તરો આપીને મને સહકાર આપોતે ,વી મારી નમ્ન વિનંતિ છે .તમારા પ્રતિભાવોનું સંયુકતપણે વિશ્લેષણ કરવામાં આવશે અને તેને નિશ્ચિતપણે ગુપ્ત રાખવામાં આવશેકૃપા કરીને અહીં આપવામાં જે સૌથી વધુ આવેલું દરેક વિધાન ધ્યાનપૂર્વક વાંચો અને તેની સામે આપેલા વિકલ્પોમાંથી તમને .તે વિકલ્પ પસંદ કરો ,યોગ્ય જણાય

તમારા આ સહકાર બદલ હું તમારો આભારી છું .

સંશોધનકર્તા શ્રી કિરણસિંહ રાજપૂત : (૦૯૯૭૯૩૯૮૫૯૫(

સેક્શન I – વ્યક્તિ વિષયક માહિતી DEMOGRAPHIC INFORMATION

યોગ્ય ખાનામાં (√) કરીને ઉત્તર આપો .

٩	વય	૧૮ થી ૩૦ વર્ષ	૩૧થી ૪૦ □ વર્ષ	૪૦ અને તેથી વધુ		
ર	લિંગ	પુરૂષ	🗌 સ્ત્રી	અન્ય		
3	શિક્ષણ	ડિપ્લોમા	િ સ્નાતક	🔲 અનુસ્નાતક અને	તેથી વધુ	
٧	સંસ્થાનું					
٥	નામ:					
ų	ખાતું:					
S	સેક્ટરનો	રસાથણસંબંધી	_ પ્રવાસ અને	િ ફોટેલ િ	n	ટાયર અને 🗍
3	પ્રકાર	)કેમિકલ(	🖳 પ્રવાસન	eloci [	J	ટેકસટાઇલ
		બેંકિંગ	🗌 ફાર્મસી	🗌 હોસ્પિટલ		અન્ય 🗌
7	પદહોદ્દો/	એક્ઝિક્યુટિવ	મુપરવાઇઝર	🗌 મેનેજર		અન્ય 🗌
	ફાલની			ક વર્ષ કે તેથી		
۷	સંસ્થામાં		ર થી ૫ વર્ષ	ુ વધુ		
	કાર્યાનુભવ			- 3		
	કુલ		0	ક વર્ષ કે તેથી	_	
9	કાર્યાનુભવ		ર થી ૫ વર્ષ	🗌 વધુ		
10	વૈવાહિક	અપરિણિત	_ 160 1	Congress of the control of the contr		
10	અવસ્થા	અપારાણત	🗌 પરિણિત	્રષ્ટ્રટાછેડાવિધવા/		
11	રોજના	૧ થી ૬ કલાક	_ ૭ થી ૮	_ ૯ કલાક કે તેથી		
11	કામકાજના	ા યા ક ઝલાક	કલાક	□ વધુ		

સેક્શન II – ગ્રીન : પ્રવૃત્તિઓ HRMGREEN HRM PRACTICES (GHRM)

હરિત માનવ સંસાધન) GREEN HRM PRACTICES (નિયમનને વ્યાખ્યાયિત કરવું હોય: તો, હરિત માનવ સંસાધનશબ્દનો પ્રયોગ કોઈ પણ સંસ્થાની માનવસંસાધન સંબંધી એવી 'જે બૃહદ પરિપ્રેક્ષ્યમાં કોર્પોરેટ સ્તરે પર્યાવરણની કાળજી લેવા માટે ,નીતિઓ માટે કરવામાં આવે છે)તેવી માનવ સંસાધનની ,અને સંવર્ધન કરવામાં મદદરૂપ થાય કુદરતી સ્રોતોના સંરક્ષણએચઆર(પ્રવૃત્તિઓને ઉત્તેજે.

પર્યાવરણના સંદર્ભમાં સસ્ટેઈનેબિલિટી(Sustainability)એટલે કે ટકાઉસંતુલિત / સ્થિર / વિકાસ તેને જ કહેવાયપરંતુ તેમ કરતી વખતે એવી કોઈ ,જે વર્તમાનની આવશ્યકતાઓને પૂર્ણ કરે , અહીં માનવ સંસાધનો દ્વારા પર્યાવરણલક્ષી .જેથી ભવિષ્યની પેઢીઓને નુકસાન થાય ,કરે બાંધછોડ ન કેટલીક એવી પહેલનો સમાવેશ થાય છેયોગ્ય ,ઉત્પાદનખર્ય ઘટે ,જેનાથી કાર્યક્ષમતા વધે , – કર્મચારીઓની કામમાં સામેલ કરવામાં આવે અને તેમને જાળવી રાખવામાં આવે સંસ્થાની આ પ્રકારની નીતિથી સંસ્થાના કર્મચારીઓ દ્વારા પેદા થતા કાર્બન સંલગ્ન પ્રદૂષણ ઓછું કરી શકાય છે . ,કામકાજ વહેંચી લે ,એકથી વધુ કર્મચારીઓ માત્ર એક જ કારનો ઉપયોગ કરે ,ઈલેક્ટ્રોનિક ફાઈલિંગ કા ,રુબરુના બદલે ઈન્ટરનેટ દ્વારા ઇન્ટરવ્યુ લેવા ,ટેલી કોન્ફરન્સિંગર્યક્ષમ ચીજવસ્તુઓનો પુનઉપયોગ : તાલીમ માટે પણ ઈન્ટરનેટ ,રૂબરૂ મુલાકાતોના બદલે સંચારમાધ્યમોનો મહત્તમ ઉપયોગ કરવો ,કરવો જેવા -તે પ્રકારે ઓફિસનું બાંધકામ તેમજ ગોઠવણી કરવાં ,ઊર્જાની બચત થાય ,દ્વારા સેમિનાર યોજવા .મુદ્દાઓનો અહીં ઉલ્લેખ કરી શકાયઆપણે આ પ્રકારનાં પગલાં કે પ્રવૃત્તિઓને 'પ્રેક્ટીસ HR ગ્રીન' .તરીકે ઓળખીશું

સ્યના :અહીં ની પદ્ધતિઓGHRM સંબંધિત કેટલાંક વિધાનો આપવામાં આવ્યાં છેદરેક વિધાનની સામે . તમારા મત મુજબ જે વિકલ્પ .તમારા પ્રતિભાવ માટે અનેક વિકલ્પો આપવામાં આવ્યા છેતમારી સંસ્થા માટે સૌથી યોગ્ય હોયતે , વિકલ્પની નીચે (√) કરો.

કદી નહિ	ભાગ્યે જ	ક્યારેક	ધણીવાર	ઠંમેશ <u>ા</u>
N	R	S	О	A

ક્રમ	વિધાન	N	R	S	О	A
٩	મારી સંસ્થા નવા નિયુક્ત થયેલા કર્મચારીઓ માટે					
	ખાસ પર્યાવરણલક્ષી તાલીમ આપવાના કાર્યક્રમોનું					
	આયોજન કરે છે.					
5	મારી સંસ્થા પર્યાવરણના સંતુલન તેમજ ટકાઉપણાના					
	વિવિધ પાસાંને ધ્યાનમાં લઈ તે અંગે કોન્ફરન્સ ,					
	કાર્યશિબિર અને સેમિનારોના આયોજનને સતત					
	.પ્રોત્સાહન આપે છે					

3	ગ્રીન માટે કરવામાં આવતી પહેલ અંગે HR			
	કર્મચારીઓને યોગ્ય રીતે માહિતગાર કરવામાં આવે છે			
	,અને તે માટે વિશેષ તાલીમ પણ આપવામાં આવે છે			
	કર્મચારીઓ સુધી આ વાત પહોંચતી કરવા માટે			
	સંસ્થાના સંચારમાધ્યમોનો પૂર્ણ ઉપયોગ કરવામાં			
	.આવે છે			
8	અધિકારી સંસ્થાના કર્મચારીઓ HR તાલીમી			
	કાર્ચક્રમોમાં તેમજ અંદરોઅંદરના વાર્તાલાપમાં			
	પર્યાવરણલક્ષી રીતિઓ પર યોગ્ય અમલ કરે છે કે			
	નહીં .શિરે લે છે તે જોવાની જવાબદારી પોતાના ,			
ч	મારી સંસ્થામાં નવા નિયુક્ત થનારા કર્મચારીઓને			
	પર્યાવરણની જાળવણી અને તે માટે અહીં ઉઠાવવામાં			
	આવતાં પગલાંઓ)green practicesશરૂથી જ જણાવી (			
	દેવામાં આવે છે			
S	નવી ભરતી વખતે એવા ઉમેદવારોને જ પસંદ			
	કરવામાં આવે છેટકાઉપણા જે સંસ્થાની પર્યાવરણના ,			
	અને સંતુલિત વિકાસનું સમર્થન કરનારી આ નીતિ			
_	.સાથે તાલ મિલાવવા માટે જે સક્ષમ હોય			
૭	મારી સંસ્થા પાસે એક એવી ટુકડી/ટીમ તૈયાર છેજે ,			
	પર યોગ્ય HR પર્યાવરણના ટકાઉપણા અને ગ્રીન			
	તેની પર સતત નજર ,અમલીકરણ થાય છે કે નહીં			
	.રાખતી હોય			
۷	તેમના કર્મચારીઓને પર્યાવરણના મેનેજર સતત HR			
	HR ગ્રીન)સંરક્ષણ અને સંવર્ધનની પ્રવૃત્તિઓને			
	.પ્રોત્સાહન આપતા રહે છે (પ્રેક્ટીસ			
e	આ પ્રકારની નું સફળ રીતે અમલીકરણ 'ગ્રીન પ્રેક્ટીસ'			
	ત્યારે અવારનવાર તે સફળતાની ઉજવણી ,થાય			
	તે કર્મચારીના-કરવામાં આવે છે અને આ ક્ષેત્રે જે			
	.ચોગદાનની કદર કરવામાં આવે છે			

કદી નહિ	ભાગ્યે જ	ક્યારેક	ઘણીવાર	ઠંમેશ <u>ા</u>
N	R	S	О	A

ક્રમ	વિધાન	N	R	S	О	A
90	મારી સંસ્થામાં પર્યાવરણલક્ષી કોઈ પણ પહેલ શરૂ કરતાં					
	પહેલાં કર્મચારીઓને તે અંગેની ચોગ્ય તાલીમ આપવામાં					
	આવે છે.					
99	આ પ્રકારના પર્યાવરણલક્ષી તાલીમી કાર્યક્રમોમાં અને					
	તેના અમલીકરણમાં મારી સંસ્થાના કર્મચારીઓ સક્રિય					
	રીતે ભાગ લે છે .					
૧ ૨	મારી સંસ્થા ઊર્જાના પરંપરાગત સોતોનો ઓછામાં					
	ઓછો બગાડ થાયતે આશયથી અન્ય વૈકલ્પિક ,					
	– પદ્ધતિઓજેમકે નવી ભરતી માટે ઈન્ટરનેટ દ્વારા					
	ઇન્ટરવ્યુ અને ટેલીકોન્ફરન્સિંગ જેવા આવિષ્કારોનો					
	અસરકારક રીતે ઉપયોગ કરે છે.					
٩3	સંસ્થાની રીતિઓના દાયરામાં રહીને પર્યાવરણની					
	જાળવણીમાં સહાયક બનનારી કોઈ પણ પ્રવૃત્તિ કે પદ્ધતિને					
	અનુસરવા માટે મારી સંસ્થાના કર્મચારીને સ્વતંત્રતા					
	આપવામાં આવી છે .					
१४	પર્યાવરણની સાંપ્રત સમસ્થાઓ અને તેનાથી					
	પર્યાવરણને કઈ રીતે બચાવી શકાય તે અંગે જાગૃતિ ,					
	લાવવા માટે મારી સંસ્થામાં સમયાંતરે નિયમિતરૂપે					
	તાલીમી કાર્યક્રમો યોજાતા રહે છે.					
૧૫	સંસ્થાનું વહીવટી તંત્ર કર્મચારીઓ એક જ					
	કારમાંવાહનમાં અવરજવર કરે/)car pooling ,(તે માટે					
	સતત તેમને પ્રોત્સાહિત કરતું રહે છે.					
95	જો મારી સંસ્થામાં આ પ્રકારની ગ્રીન પ્રેક્ટીસનું યોગ્ય HRM					
	અમલીકરણ ન કરવામાં આવે અને તેની વિરુદ્ધ વર્તન					
	તો જે તે કર્મચારીને સજા કે દંડ કરવાની ,કરવામાં આવે					
	.પણ જોગવાઈ છે					
৭৩	મારી સંસ્થાનો દ્રષ્ટિકોણ કે મિશન રજૂ કરતા વિધાનમાં					
	આ ગ્રીન પ્રેક્ટીસનો વિશેષરૂપે ઉલ્લેખ કરવામાં HRM					
	.આવ્યો છે					
٩८	મારી સંસ્થા કાગળનો બચાવ કરવાના હેતુથી કર્મચારીઓને					
	અપાતી તાલીમ અંગેની સઘળી સામગ્રી ઈન્ટરનેટ દ્વારા					
	સોફ્ટ કોપીરૂપે પૂરી પાડવાનો આગ્રહ સેવે છે .					

કદી નહિ	ભાગ્યે જ	ક્યારેક	ઘણીવાર	ઠંમેશ <u>ા</u>
N	R	S	О	A

ક્રમ	વિધાન	SD	D	N	Α	SA
96	મારી સંસ્થા તેના કર્મચારીગણ માટે અવારનવાર એ					
	પ્રકારના સેમિનાર યોજે છેજેથી કર્મચારીઓનું વર્તન ,					
	પર્યાવરણ પ્રત્યે વધુ જવાબદાર બને અને ગ્રીન પ્રેક્ટીસ					
	જાણકારીઓનું અંદરોઅંદર આદાનપ્રદાન અંગેના તેમની					
	.શક્ય બને					
50	મારી સંસ્થા પાસે પ્રદૂષણ અટકાવવા માટેના કાર્યક્રમો હોય					
	છે.					
૨૧	મારી સંસ્થા નકામા જણાતા કચરાને કરીને 'રિસાઇકલ'					
	વપરાશમાં લેવાનું યોગ્ય :તેને એક કે બીજા રૂપે પુન					
	.આચોજન કરે છે					
55	મારી સંસ્થા કર્મચારીઓને અધૂરા વપરાયેલા કાગળનો પુન :					
	ઉપયોગ કરવા માટે કે એક બાજુ વપરાયેલા કાગળની બીજી					
	તરફ પ્રિન્ટ કરીને તેનો પૂર્ણપણે ઉપયોગ કરવા માટે					
	.પ્રોત્સાહન આપે છે					
53	મારી સંસ્થા કર્મચારીઓને વીજળીનો (વિદ્યુતશક્તિ)					
	.બયાવ કરવા માટે પ્રોત્સાહન આપે છે					
58	મારી સંસ્થા પર્યાવરણને હાનિકારક ન હોયતે પ્રકારનાં જ ,					
	સાધનો અને મશીનોનો ઉપયોગ કરે છે.					
રપ	મારી સંસ્થા તેના કર્મચારીઓને પાણીનો બચાવ કરવા					
	માટે સતત પ્રોત્સાહન આપે છે .					

સ્યના :નીચે કેટલાંક એવાં વિધાનો આપ્યાં છે જે ,ગ્રીન અવરોધરૂપ પ્રેક્ટીસના અમલીકરણમાં HRM પ્રેક્ટીસને ધ્યાનમાં રાખીને તમે HRM તમારી સંસ્થાની ગ્રીન .બનનાર પરિબળો અંગે જાણકારી આપે છે તે ચોગ્ય ખાનામાં ,કેટલી હદે સંમત છો / અસંમત છો /આ વિધાનો સાથે સંમત છો(√) મૂકીને જણાવો.

સંપૂર	ર્શપણે અસંમત (SD)	અસંમત (D)	તટસ્થ (N)	સંમત	ત સંપૂર્ણપણે સંમ (A) (SA)				1
ગ્રીન	ગ્રીન પ્રેક્ટીસના અમલીકરણમાં અવરોધરૂપ પરિબળો НКМ				SD	D	N	Α	SA
1	1 અંગેની યોગ્ય સમજનો અભાવ 'ગ્રીન પોલીસી'								
2	વહીવટી તંત્ર દ્વારા તે અંગેની યોગ્ય તાલીમ અને								
2	માહિતીના આદાનપ્રદાનનો અભાવ								
3	3 ગ્રીન પ્રેક્ટીસનો અમલ અધરો અને ગૂંચવાડારૂપ બનવો								
4	પરિવર્તન માટેની તૈયારીનો અભાવ અને જડ વલણ								

5	ગ્રીન પ્રેક્ટીસના અમલીકરણ માટેનો ખર્ચ			
			1 1	

સ્યના : ગ્રીન પ્રેક્ટીસ HRMનાં સકારાત્મક પરિણામો નીચે વર્ણવવામાં આવ્યાં છે .તમારી સંસ્થાની ગ્રીન કેટલી હદે / અસંમત છો /વિધાનો સાથે સંમત છો પ્રેક્ટીસને ધ્યાનમાં રાખીને તમે આ HRM તે ચોગ્ય ખાનામાં ,સંમત છો(√) મૂકીને જણાવો.

	ગ્રીન પ્રેક્ટીસનાં સકારાત્મક પરિણામો HRM	SD	D	N	Α	SA
1	ટકાઉ સંતુલિત વિકાસ અને વૃદ્ધિ /					
2.	પર્યાવરણલક્ષી નીતિના કારણે સંસ્થાને સ્પર્ધાત્મક					
2	ફાયદો થાય છે					
3	સમજદાર અને જવાબદાર કર્મચારીઓ લાંબા ગાળા					
3	સુધી કંપની સાથે જોડાચેલા રહે					
4	પર્યાવરણ અને સમાજ પ્રત્યેની સામાજિક					
4	જવાબદારીઓને નિભાવે છે					
5	સંસ્થાની અસરકારકતા વધે					
6	ખર્ચમાં ઘટાડો					

સેક્શન III – કોર્પોરેટ ક્ષેત્રની સામાજિક જવાબદારી CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY (CSR)

સ્**યના** :નીચે આ કોર્પોરેટ ક્ષેત્રની સમાજ પ્રત્યેની જવાબદારી ને લગતાં કેટલાંક વિધાનો (CSR) .આપવામાં આવ્યાં છેદરેક વિધાનની સામે તમારા પ્રતિભાવ માટે કેટલાક વિકલ્પો આપવામાં આવ્યા છે .તમારી સંસ્થાને ધ્યાનમાં રાખીને તમે આ વિધાનો સાથે સંમત છોકેટલી હૃદે સંમત / અસંમત છો / તે યોગ્ય ખાનામાં ,છો(√) મૂકીને જણાવો.

સંપૂર્ણપણે અસંમત	અસંમત	તટસ્થ	સંમત	સંપૂર્ણપણે સંમત
(SD)	(D)	(N)	(A)	(SA)

ક્રમ	વિધાન	SD	D	N	А	SA
٩	અમારી સંસ્થાની નીતિ એવી છેજેના કારણે ,					
	કારકિર્દી કર્મચારીઓને તેમના કૌશલ્ય તેમજ					
	.વિકસાવવાનું પ્રોત્સાહન મળતું રહે					
5	અમારી સંસ્થાનું વહીવટી તંત્ર કર્મચારીઓની					
	જરૂરિયાતો પ્રત્યે પ્રાથમિક સભાનતાજાગૃતિ દાખવે /					
	છે.					

	0 . 5 . 6 0 5					
3.	અમારી સંસ્થા તેના કર્મચારીઓના કામકાજ તેમજ					
	તેમના જીવન વચ્ચે યોગ્ય સંતુલન જળવાઈ રહે ,					
	)તે પ્રકારની લયીલી _{flexible)} નીતિને અનુસરે છે.					
ક્રમ	વિધાન	SD	D	N	Α	SA
8	જો કોઈ કર્મયારી આગળ વધુ ભણવા ઈચ્છેતો ,					
	અમારી સંસ્થા તે વિશેષ શિક્ષણ મેળવવામાં તેને					
	સહકારઆપે છે.					
ч	જો કોઈ બિનસરકારી સંસ્થા કોઈક સમસ્યાગ્રસ્ત					
	વિસ્તારમાં કામ કરતી હોય તો અમારી સંસ્થા તેને ,					
	.સહ્કાર આપે છે					
S	અમારી સંસ્થા સમાજ કલ્યાણના કામોને પ્રોત્સાહન					
	આપવા માટે અલગ અલગ અભિયાનો અને					
	પરિયોજનાઓ હાથ ધરે છે.					
و	અમારી સંસ્થા સમાજ પ્રત્યેની તેની સામાજિક					
	જવાબદારીઓનું મહત્વ સમજીને તેના પર ખાસ					
	ભાર મૂકે છે					
۷	અમારી સંસ્થા ગ્રાહકના હકોનું સન્માન કરતી વખતે					
	માત્ર તેને એક કાયદાકીય જરૂરિયાત તરીકે					
	જોવાના બદલે તેનો સાચા અર્થમાં આદર કરે છે .					
e	અમારી સંસ્થા તેના ગ્રાહ્કોને પોતાનાં ઉત્પાદનો					
	અંગેની સંપૂર્ણ માહિતી ચોકસાઈથી પૂરી પાડે છે .					
90	અમારી સંસ્થા માટે તેના ગ્રાહકોને સંતોષ થાય તે ,					
	.સૌથી મહત્વનું છે					
		l	l	1	l	l .

સેક્શન IV – કર્મચારીઓને જાળવી રાખવા EMPLOYEE RETENTION

સ્યના: નીચેનાં વિધાનો સંસ્થાના કર્મચારીઓના વર્તન અંગે કંઈક જણાવે છેદરેક વિધાનની સામે . તે અનુસાર યોગ્ય ,તમારા કાર્યસ્થળે તમારું વર્તન જે પ્રકારનું રહેતું હોય .વિકલ્પો આપવામાં આવ્યા છે વિલ્પ પસંદ કરો અને (√) નિશાની દ્વારા તમારો મત રજૂ કરો.

સખતપણે અસંમત	અસંમત	તટસ્થ	સંમત	સંપૂર્ણપણે સંમત
(SD)	(D)	(N)	(A)	(SA)

ક્રમ	વિધાન	SD	D	N	А	SA
٩	આવતા ત્રણ વર્ષમાં હું બીજી કોઈક કંપની માટે					

	કામ કરવાનું આચોજન કરી રહ્યો છું			
5	મને મારું ભવિષ્ય આ કંપનીમાં જ દેખાઈ રહ્યું છે.			
3	હું આ કંપનીમાં કામ કરું છું કે બીજી કોઈ કંપનીમાં			
	કામ કરું છુંઠું કામ ,બસ .તેનું કોઈ મહત્વ નથી ,			
	.તે જ મહત્વનું છે ,કરતો રહું			

ક્રમ	વિધાન	SD	D	N	Α	SA
8	જો આ નિર્ણય મારા હાથમાં હોય તો હું આવતા પાંચ ,					
	.વર્ષ સુધી આ જ કંપનીમાં કામ કરવા ઈચ્છીશ					
ч	જો મને પહેલેથી ફરી શરૂઆત કરવાનો મોકો મળેતો ઠું ,					
	.કોઈક અન્ય કંપની સાથે કામ કરવાનું પસંદ કરીશ					
S	જો મને બીજી કોઈક કંપની તરફથી આકર્ષક પ્રસ્તાવ					
	મળેતો હું હાલની નોકરી છોડીને તે નોકરી સ્વીકારી ,					
	.લઈશ					
૭	હું હાલ જે કામ કરું છુંતે મારા માટે સૌથી વધુ ,					
	.મહત્વ ધરાવે છે					
۷	મને આ કંપની માટે કામ કરવાનું ગમે છે.					
e	ėું અગાઉ અન્ય કંપનીમાં નોકરી મેળવવા માટે					
	પ્રયત્ન કરી યૂક્યો છું .					

સેક્શન v:સંસ્થામાં કર્મચારીનું જવાબદાર વર્તન ORGANIZATION CITITZENSHIP BEHAVIOR(OCB)

સ્યના: નીચેનાં વિધાનો સંસ્થાના કર્મચારીઓના વર્તન અંગે કંઈક જણાવે છેદરેક વિધાનની સામે . તે અનુસાર યોગ્ય ,તમારા કાર્યસ્થળે તમારું વર્તન જે પ્રકારનું રહેતું હોય .વિકલ્પો આપવામાં આવ્યા છે વિલ્પ પસંદ કરો અને (√) નિશાની દ્વારા તમારો મત રજૂ કરો.

સંપૂર	ર્પૂપણે અસંમત	અસંમત	તટસ્થ	સંમત	સંપૂર્ણપણે સંમત
	(SD)	(D)	(N)	(A)	(SA)

ક્રમ	વિધાન	SD	D	N	Α	SA
٩	કાર્યસ્થળે પોતાની જવાબદારી સમજીને જરૂર પડ્યે વધુ સમય આપવાની તૈયારી બતાવો છો					
5	જયારે કાર્યસ્થળ પર હાજર રહેવું શક્ય ન હોય , ત્યારે અગાઉથી જાણ કરતી નોટિસ આપો છો					
3	નિયમ કરતા વધુ વિશ્રામ અથવા રિસેસ લો છો					

Х	કામકાજ સિવાયના પોતાના કોઈક અંગત કામ માટે કલાકો સુધી ફોન પર વાતો કરતા રહ્યે છો					
ч	તદ્દન નકામી બાબતો અંગે ફરિયાદ કરતા રહ્યે છો					
S	સંસ્થાની માલ મિલકત ની સંભાળ (સંપત્તિ જાહેર) લેવી					
ક્રમ	વિધાન	SD	D	N	Α	SA
9	સંસ્થાની વ્યવસ્થા જાળવવા માટે વણલખાયેલા નિયમોનું પણ પાલન કરવું (Informal)					
C	કોઈ કારણસર ગેરહાજર રહેલા સહકર્મચારીઓને તેમના બાકી રહી ગયેલા કામકાજમાં સામેથી મદદ કરવી					
e	જેમની પર કામનો ઘણો બોજ હોયતેવા , સહકર્મચારીઓને મદદ કરવી					
90	સામેથી મદદ ન માંગી હોયતો પણ , સુપરવાઇઝરને તેના કામમાં મદદ કરવા હાથ લંબાવવો					
99	સહ્કર્મચારીઓની સમસ્યાઓ અને ચિંતાઓ જાણવા માટે થોડો સમય ફાળવવો					
9.2	નવા કર્મચારીને મદદ કરવા માટે શિરસ્તો બદલીને outof the way)જઈનેપણ સહાયતા (કરવી					
93	અન્ય સહ્કર્મચારીઓમાં અંગત રસ લેવો					
98	જરૂરી માહિતીને સહકર્મચારીઓ સુધી યોગ્ય રીતે પહોંચાડવી					

સેક્શન VI – કામ પ્રત્યેની સમર્પિતતા - WORK ENGAGEMENT

સ્યના: નીચેનાં વિધાનો સંસ્થાના કર્મચારીઓના વર્તન અંગે કંઈક જણાવે છેદરેક વિધાનની સામે . તે અનુસાર યોગ્ય ,તમારા કાર્યસ્થળે તમારું વર્તન જે પ્રકારનું રહેતું હોય .વિકલ્પો આપવામાં આવ્યા છે વિલ્પ પસંદ કરો અને (v) નિશાની દ્વારા તમારો મત રજૂ કરો.

સંપૂર્ણપણે અસંમત	અસંમત	તટસ્થ	સંમત	સંપૂર્ણપણે સંમત
(SD)	(D)	(N)	(A)	(SA)

ક્રમ	વિધાન	SD	D	N	Α	SA
٩	કામકાજના સ્થળે હું જાણે કે શક્તિથી ઊભરાતો					
	હોઉંતેવો ઉત્સાહ અનુભવું છું <u>,</u>					
5	હું હંમેશાં એવું કોઈ કામ શોધી જ લઉં છુંજે મારાં ,					
	હેતુ /મત અનુસાર અર્થપૂર્ણ અને યોગ્ય આ શય					
	ધરાવનારું હોય.					
3	જયારે હું કામમાં હોઉંત્યારે સમય ક્યાં પસાર ,					
	તેનો ખ્યાલ જ રહેતો નથી ,થઈ જાય છે					
٧	મારાં કામ માટે હું સ્ફૂર્તિ અને તરવરાટ અનુભવું					
	છું					
ч	મારી નોકરી કરવાનો ઉત્સાહ મારામાં છલકાતો					
	હોયતેમ હું અનુભવું છું ,					

સંપૂર્ણપણે અસંમત	અસંમત	તટસ્થ	સંમત	સંપૂર્ણપણે અસંમત
(SD)	(D)	(N)	(A)	(SA)

ક્રમ	વિધાન	SD	D	N	А	SA
S	જયારે હું કામમાં વ્યસ્ત હ્રોઉંત્યારે મારી ,					
	આસપાસનું બધું જ હું ભૂલી જાઉં છું					
૭	મને મારું કામકાજ પ્રેરણા આપતું રહે છે					
۷	હું સવારે ઉઠું ત્યારથી જ મને કામ પર જવાની ,					
	તાલાવેલી લાગે છે					
e	જયારે હું ખૂબ મગ્ન/ લાગણીપૂર્વક					
	બનીને કામ કરુંત્યારે મને ખૂબ આનંદ આવે છે ,					
90	હું જે કામ કરું છુંતેનો મને ગર્વ છે ,					
99	મોટા ભાગના સમય દરમિયાન હું કામમાં ગળાડૂબ					
	हોઉં છું					
૧૨	દું એક સાથે ઘણાં લાંબા સમયગાળા સુધી કામ કરી					
	શકું છું					
٩3	મને મારું કામકાજ પડકારભર્યું લાગે છે					
98	જયારે હું કામ કરવાનું શરૂ કરુંત્યારે હું તેમાં ,					
	સંપૂર્ણપણે એકરૂપ થઈ જાઉં છું					
૧૫	ėું મારા કામકાજને ગમે તે સંજોગોમાં પણ દ્ર ઢ તાથી					
	વળગી રહું છું					

१५	મને મારા કામથી અલગ કરવો (અળગો) મુશ્કેલ						
	છે						
૧૭	જયારે કામકાજ યોગ્ય રીતે ન થઈ રહ્યું હોયત્યારે ,						
	પણ હું મારા કામમાં સતત પ્રયત્નો કરતો જ રહું છું						
તમાર્ર	સંસ્થામાં જેનો અમલ કરવામાં આવતો હોય	તેવી ગ્રી	ીન હ્યુમ	ન રિસોર	િં મેનેજ	મેન્ટ	
.પ્રવૃિ	તેઓ અંગે જણાવો(GHRM)						
		•••••		•••••			
તમારી દ્રષ્ટિએ ?ના ફાયદાઓ કયા કયા છેGHRM							
:આભાર:							